

ÖZ (ABSTRACT)

Çağdaş toplumlarda bireylerin hak ihlaline ilişkin iddialarını devletin yargılama organlarına taşıması zorunluluğu getirilmiş, kişilerin haklarını bizzat kendilerinin elde etmesi terk edilmiştir. Ancak yargılama organlarının yaptığı ayrıntılı inceleme ve yargılamanın uzun sürmesi, yargılama sonunda davacının lehine hüküm verilse de zarar görmesini engelleyememektedir. Etkin bir hukuki korumanın sağlanması, yargılamadan önce veya yargılama sırasında talep edilebilecek geçici hukuki koruma tedbirleriyle mümkün olur. Hukukumuzda geçici hukuki koruma tedbirlerinin başında ihtiyati tedbir, ihtiyati haciz ve delil tespiti gelmektedir.

İş yargılamasında, özellikle dava yoğunluğunu oluşturan işe iade davalarında, kanunlarda belirlenmiş yargılama sürelerine uygulamada maalesef mahkemelerin yoğunluğundan ötürü riayet edilememektedir. Bu durum da davacı işçi açısından etkin bir hukuki koruma sağlanamamasına ve adil yargılanma hakkının ihlal edilmesine yol açmaktadır. Hak ihlallerinin önüne geçilmesi açısından iş yargılamasında geçici hukuki koruma tedbirleri yaygınlaştırılmalıdır. Medeni usul ve icra hukuku prensipleri iş yargılamasında başvurulacak geçici hukuki koruma tedbirlerine uygulama alanı bulacaktır.

Çalışmamızın birinci bölümünde geçici hukukun korumaların temel özellikleri ve geçici hukuki koruma türleri hakkında temel bilgiler verilecektir. İkinci bölümde ise iş yargılamasında işçilik alacakları dışında kalan taleplerde karar verilebilecek geçici hukuki korumalara değinilecektir. Son bölümde de iş yargılamasında işçilik alacaklarını içeren para taleplerinde konu olabilecek geçici hukuki koruma tedbirleri açıklanacaktır.

Individuals are obligated to claim their demands arising from violation of a right before state courts and claiming a right on their own is abandoned in modern world. But judicial body's detailed examining and long taking judging activity do not prevent claimant to get harmed even it is the prevailing party. An effective legal protection can be provided by provisional legal protection precautions that can be demanded before or during the judgement. In our law, the main provisional legal protection precautions are provisional injunction, provisional attachment and recording of evidence.

Unfortunately, it is not possible to follow the legal durations due to heavy work load in labor proceedings, especially in reemployment lawsuits as majority in cases. That situation causes not providing an effective legal protection and violation of right to a fair trial. Provisional legal protection precautions should be generalized in order to prevent the right violations in labor proceedings. Rules of civil procedure and enforcement law shall be applied to provisional legal protection precautions in labor proceedings.

The key features and categories of provisional legal provisions are examined in the first section of our study. In second section, provisional legal protections that can be determined in demands of labor proceedings except labor debt are touched. Lastly, provisional legal protections that can be determined in labor debt demands are explained.